

**KALKINMA YATIRIM
BANKASI**

TURKISH *opet*
AVIATION FUELS

THY OPET HAVACILIK YAKITLARI A.Ş.

(Çukurova Bölgesel Havalimanı Akaryakıt
Depolama Tesisi Projesi)

TEKNİK OLMAYAN ÖZET

Kasım 2023

THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.

(Çukurova Bölgesel Havalimanı Akaryakıt
Depolama Tesisi Projesi)

Teknik Olmayan Özet Revizyon Logu

Rapor Başlığı	Teknik Olmayan Özet	Revizyon Numarası		
		0	1	2
Tarih	23.11.2023			
Hazırlayanlar	Gülsün Gizem Taylan (Çevre Yüksek Mühendisi)			
Kontrol Eden	Deniz Çağlar (Çevre Mühendisi ve İş Güvenliği Uzmanı)			

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	4
1. GİRİŞ	6
2. TEKNİK OLMAYAN ÖZET.....	7
2.1. Projenin Yeri	7
2.2. Projenin Amacı.....	8
2.3. Projenin Tanımı.....	9
2.4. Projenin Çevresel Etkileri	11

KISALTMALAR

ADEP	: Acil Durum Eylem Planı
AltYP	: Alt Yüklenici Prosedürü
ASYP	: Atıksu Yönetim Planı
AYP	: Atık Yönetim Planı
BAR	: Boşluk Analizi Raporu
BYP	: Biyoçeşitlilik Yönetim Planı
ÇSAP	: Çevresel ve Sosyal Aksiyon Planı
ÇSDDR	: Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirme Raporu
ÇSİR	: Çevresel ve Sosyal İzleme Raporu
ÇSYP	: Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
IFC	: Uluslararası Finans Kuruluş
İSGYP	: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı
KOME\$Li	: KOME\$Li ARGE Çevre Teknolojileri Mühendislik Bilişim ve Medikal San. Tic. A.Ş.
PKP	: Paydaş Katılım Planı
PROJE	: Çukurova Bölgesel Havalimanı'nın Akaryakıt Depolama Tesisi Projesi
SGER	: Sera Gazı Emisyon Raporu
ŞGM	: Şikayet Giderme Mekanizması
THY OPET	: Türk Hava Yolları Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.
TKYB	: Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş.
TOÖ	: Teknik Olmayan Özet
TSGYP	: Toplum Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı

Tablolar ve Şekiller Listesi

Şekil 2.1. Projeye ait yer bulduru haritası	7
Şekil 2.2. Projenin paydaşlarını gösterir harita	8
Şekil 2.3. THY OPET Akaryakıt Depolama Tesisi Vaziyet Planı.....	10
Şekil 2.4. THY OPET Adana Havalimanı Akaryakıt (İhrakiye) Dolum ve Depolama Tesisine ait İş Akışı	11

1. GİRİŞ

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (TKYB), 2024 yılı içerisinde açılması planlanan Çukurova Bölgesel Havalimanı'nın Akaryakıt (İhrakiye) Depolama Tesisi Projesi (Proje) 'ne ilişkin olarak aşağıda detayları sunulan Çevresel ve Sosyal Aksiyon Planı (ÇSAP) hazırlamıştır.

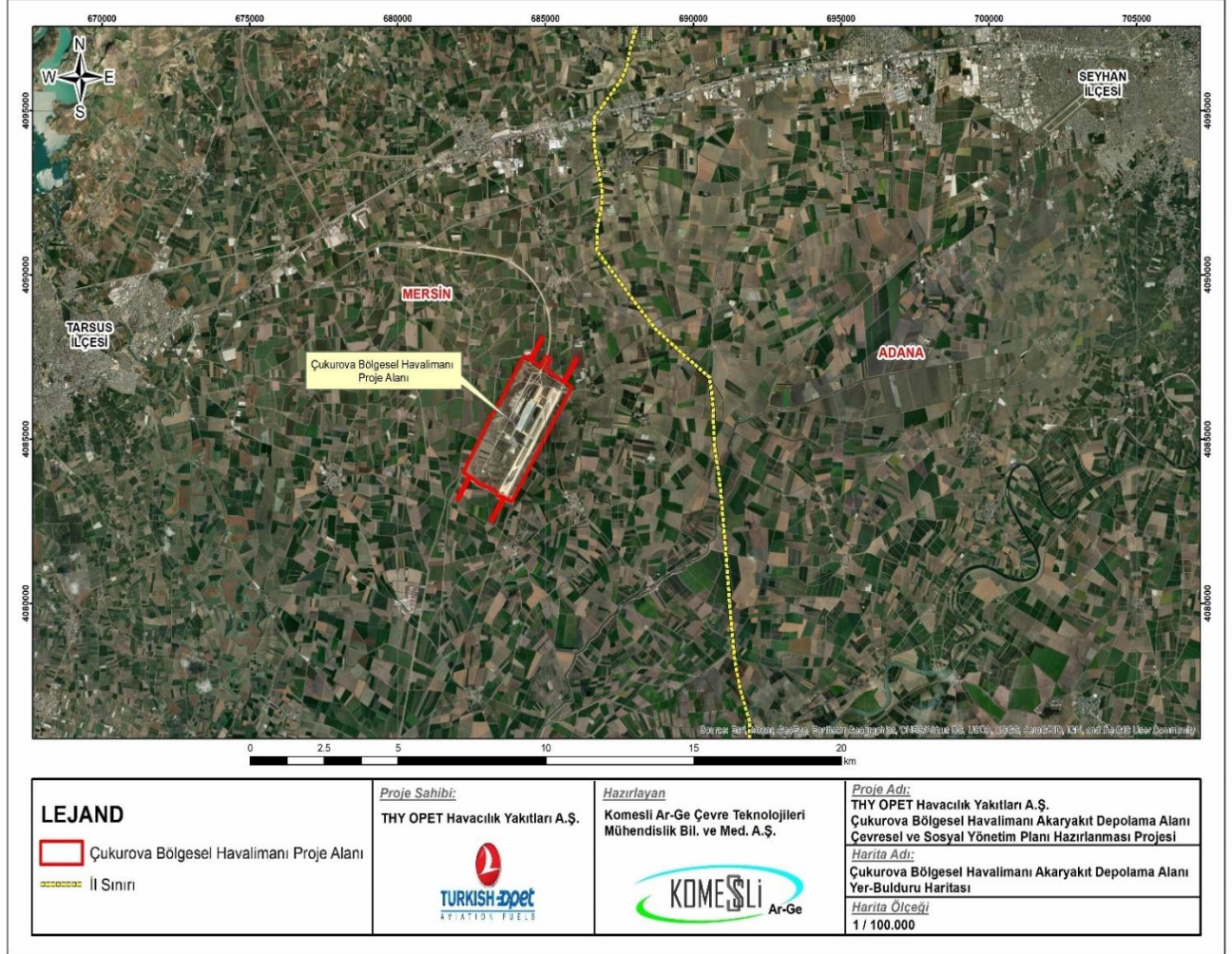
Söz konusu Proje, Türk Hava Yolları Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. (THY OPET) tarafından yürütülecek olup, yurtiçi ve yurt dışına, giden ve gelen Türk ve Yabancı Bayraklı havayolu ulaşım hizmetini sağlayan uçaklara, ayrıca özel jet uçaklarına yönelik sektörel yakıt depolama ihtiyacını karşılamayı amaçlamaktadır.

Proje kapsamında, sektörel yakıtın depolanması, temini ve uçaklara ikmalinin gerçekleştirileceği "Akaryakıt (İhrakiye) Depolama Tesisi" için gerekli olan TKYB tarafından hazırlanmış olan ÇSAP' da belirtilen planlar, Komesli ARGE Çevre Teknolojileri Mühendislik Bilişim ve Medikal San. Tic. A.Ş. (KOMESLİ) tarafından, (i) ulusal mevzuat, (ii) Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası kredi standartları ve (iii) Uluslararası Finans Kuruluşu (IFC) Performans Standartları (PS) dikkate alınarak hazırlanmıştır. Çevresel ve sosyal etkilerin değerlendirilmesini sağlamak amacıyla, ÇSAP çerçevesinde talep edilen ve KOMESLİ tarafından alt yönetim planları hazırlanmıştır.

2. TEKNİK OLMAYAN ÖZET

2.1. Projenin Yeri

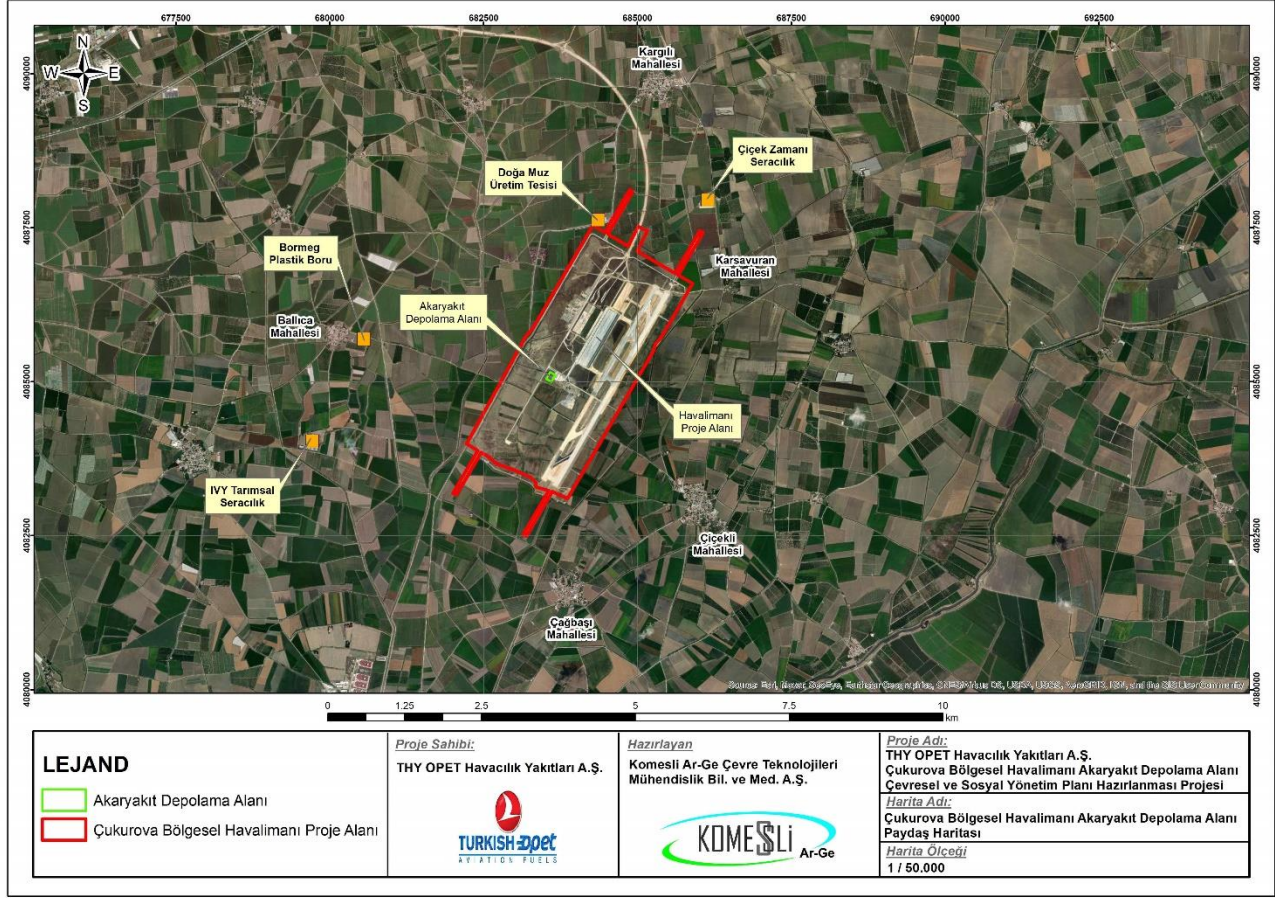
Proje alanı, Mersin İli, Tarsus İlçesi, Kargılı Köyü Mevkii'nde yer almaktadır. Projeye ait yer bulduru haritası Şekil 2.1' de verilmiştir.

Şekil 2.1. Projeye ait yer bulduru haritası

Projenin paydaşlarını gösteren harita, Şekil 2.2'de sunulmuştur ve bu harita, projenin etkileşimde bulunduğu ilgili tarafları açıkça tanımlamaktadır. Paydaşların belirlenmesi, projenin sosyal açıdan yönetimi için kritik bir öneme sahiptir; çünkü paydaşlar toplumsal etkiyi şekillendirebilecek önemli

aktörlerdir.

Şekil 2.2. Projenin paydaşlarını gösterir harita

2.2. Projenin Amacı

Türk Hava Yolları A.O. ve OPET Petrolcülük AŞ'nin eşit ortaklıkla (%50) kurduğu THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş., 18 Eylül 2009 tarihinde 75 milyon dolarlık yatırım bütçesiyle faaliyete geçmiştir. Şirket, hava araçlarının yakıt ihtiyacının depolanması ve uçaklara ikmal alanlarında faaliyet göstermektedir. Türk Hava Yolları'nın Avrupa'nın önde gelen havayollarından biri olma hedefiyle birleşen uzmanlığı, OPET' in akaryakıt alanındaki köklü deneyimiyle bir araya getirilerek oluşturulan THY OPET, "Koşulsuz Müşteri Memnuniyeti ve Yüksek Kalite" prensibiyle yurtiçi ve yurtdışında referans bir şirket olma amacını taşımaktadır.

1 Temmuz 2010 tarihinde faaliyete geçen THY OPET, güçlü teknik altyapısı ve son teknolojiye sahip özel donanımlı yakıt ikmal araçları ile jet yakıtı ikmali gerçekleştirmektedir. 2010 yılı sonunda Türkiye genelindeki tüm havalimanlarında yakıt ikmali yapabilir hale gelmiştir. THY OPET, Türkiye'deki ve dünyadaki diğer havayolu şirketlerinin yakıt ihtiyaçlarını karşılamayı hedefleyerek, günümüzde tüm meydanlarda faaliyet göstermektedir.

Yurtiçi ve yurtdışında geniş bir coğrafyada faaliyet gösteren THY OPET, Tüpraş iş birliğiyle Marmara Ereğlisi ve Giresun'dan başlayıp, Antalya'dan Mersin'e kadar uzanan Opet Akaryakıt Depolama Tesisleri'ni kullanmaktadır. Süregelen depolama tesis yatırımları sayesinde THY OPET, jet yakıtı depolama kapasitesinde lider konumuna ulaşmıştır. Şirket, çevre dostu bir kuruluş olma hedefiyle 45 havalimanında Yeşil Havalimanı belgesine sahiptir. Ayrıca, 2014 yılında ISO 14001 – Çevre Yönetim Sistemi ve ISO 14064-1- Sera Gazı Emisyonu belgelerini almaya hak kazanmıştır.

THY OPET' e ait Türkiye' nin farklı illerinde yer alan ve işletme faaliyetlerine devam eden toplam 45 adet havalimanı akaryakıt depolama tesisi bulunmaktadır. 2024 yılı içerisinde açılması planlanan Çukurova Bölgesel Havalimanı'nın Akaryakıt Depolama Tesis Projesi de inşaat aşaması sürecindedir.

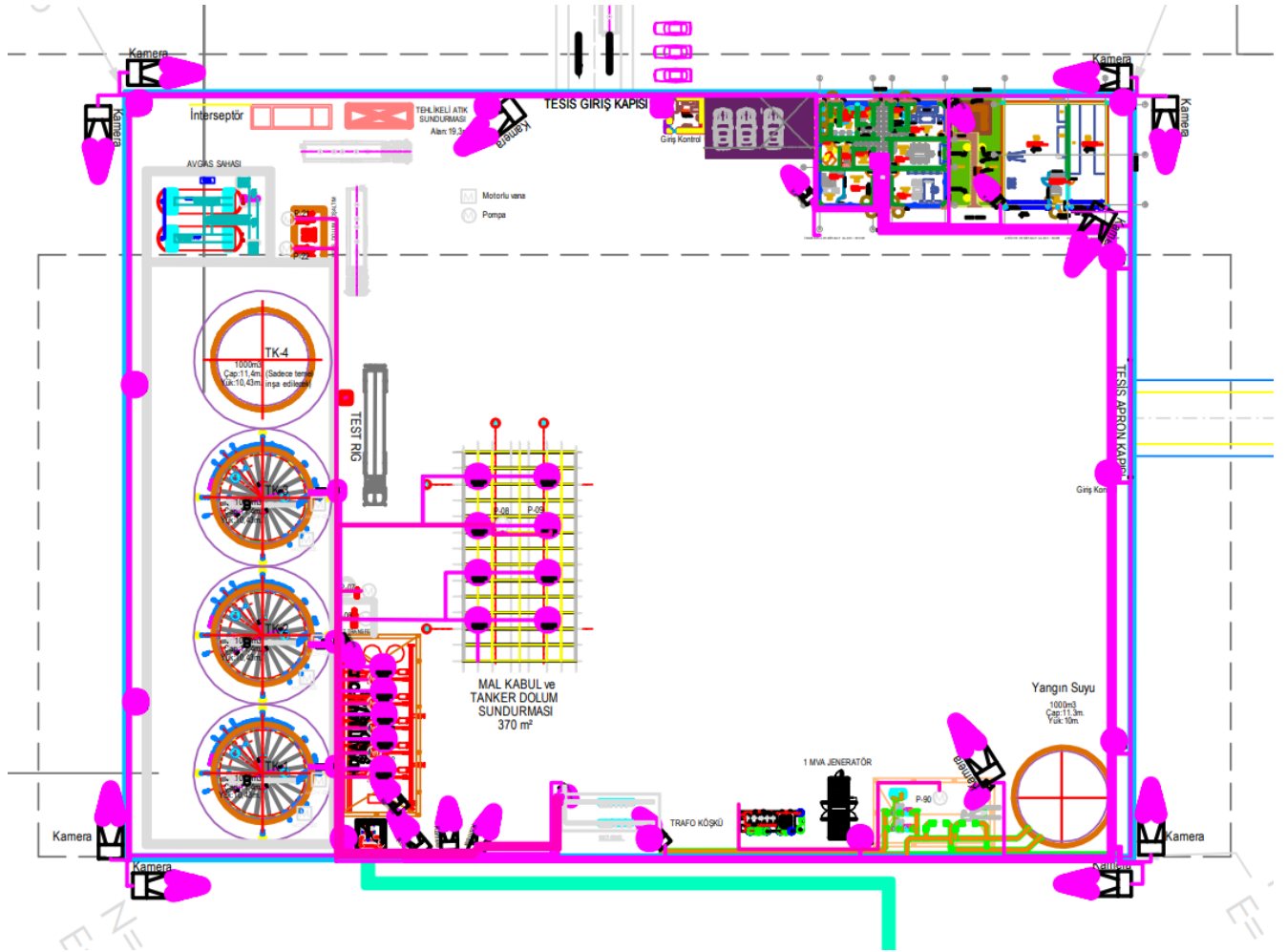
2.3. Projenin Özeti

Rapora konu faaliyet; Çukurova Bölgesel Havalimanı'nda FAVORİ Çukurova Havalimanı İşletmeciliği A.Ş. ' den devir alınan 12.000 m²'lik alanda THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. tarafından işletilecek olan, yurtiçi ve yurt dışına, giden ve gelen Türk ve Yabancı Bayraklı havayolu ulaşım hizmetini sağlayan uçaklara ve özel jet uçaklarına gerekli olan sektörel yakıtın depolanması için gerekli teminin sağlandığı ve uçaklara ikmalin yapıldığı “Akaryakıt (İhrakiye) Depolama Tesisinin inşaat ve işletme süreçlerini içermektedir.

Çukurova Bölgesel Havalimanı, THY OPET Akaryakıt (İhrakiye) Depolama ve Dolum Müşterek Tesis, toplam kapasitesi 3000 m³ olup, her biri 1000 m³ kapasiteli, 3 adet Jet Yakıtı (kerosene) yakıtı depolama tankı (1000 m³x 3= 3000 m³) inşa edilecektir. Depolama tanklarının yüksekliği 10,43 m olup çapları ise 11,4 m olacaktır. Proje kapsamında, 3 adet depolama tankına ek olarak ayrıca 1 adet aynı boyutlandırmaya sahip depolama tankı için ise sadece temel inşa edilecektir. Tesiste depolanan yakıt; farklı iki yöntemle uçaklara ikmal edilebilecektir. Bunlar;

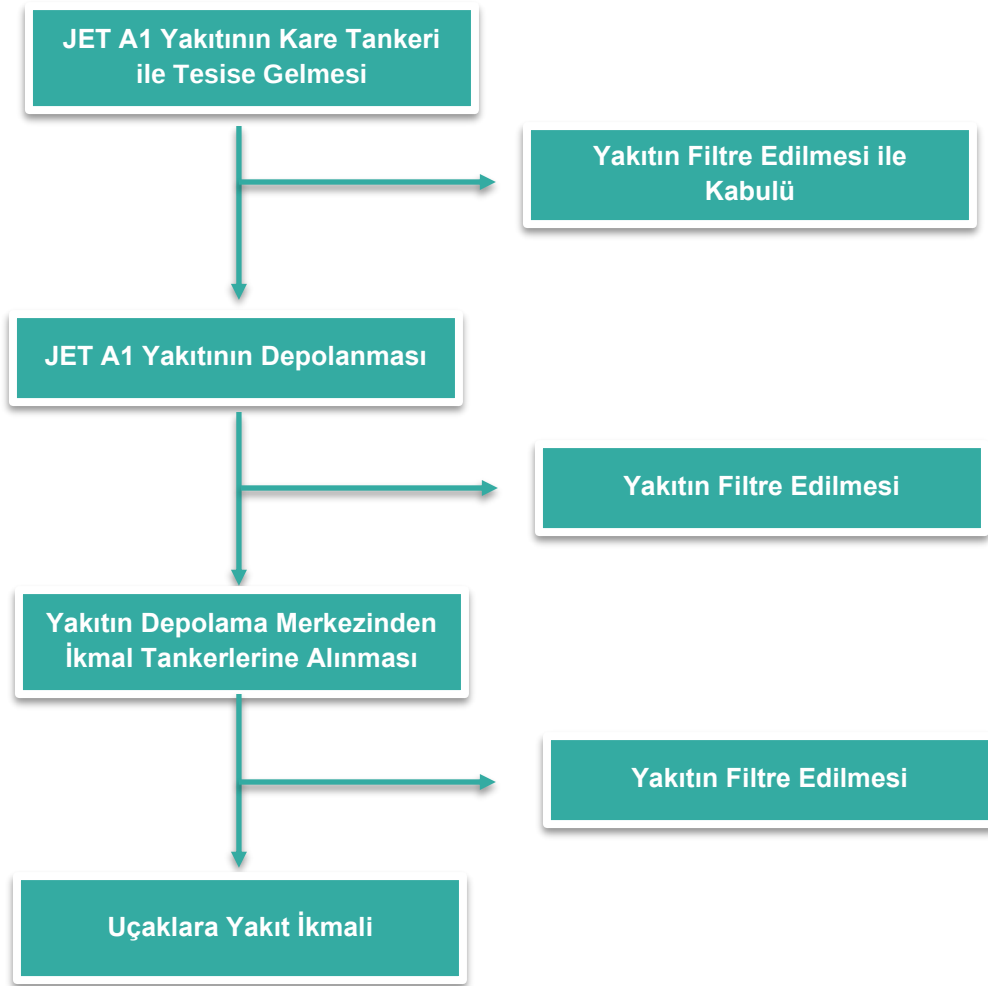
- Depolama tankından alınan yakıt, filtrelenerek, tanker dolum pompası aracılığı ile tankerlere yüklenir ve uçaklara yakıt ikmali yapılır.
- Depolama tankından hidrant pompası ile alınan yakıt, filtrelenerek, hidrant kontrol sisteminden geçerek, dispenser ile uçaklara yakıt ikmali yapılır.

Depolama tanklarının THY OPET Akaryakıt (İhrakiye) Depolama Tesisinde konumunu gösteren vaziyet planı Şekil 2.3' de paylaşılmıştır.

Şekil 2.3. THY OPET Akaryakıt Depolama Tesisi Vaziyet Planı

Depolama tesisine ait Proses Akım Şeması hazırlanma aşamasındadır ve gerçekleştirilecek olan Çevresel ve Sosyal İzleme Çalışması' nda incelenecektir. Projeye ait Proses Akım Şeması THY OPET Adana Havalimanı Akaryakıt Dolum ve Depolama tesisine ait Akım Şemasına benzer olacaktır ve bu İş Akım Şeması Şekil 2.4' de sunulmuştur.

Şekil 2.4. THY OPET Adana Havalimanı Akaryakıt (İhrakiye) Dolum ve Depolama Tesisine ait İş Akışı

2.4. Projenin Çevresel ve Sosyal Etkileri

Çukurova Bölgesel Havaalanı'nda konumlanacak olan yakıt depolama tesisi, inşaat ve işletme süreçlerinde ortaya çıkabilecek çevresel ve sosyal etkilerin yönetim planları ve alınacak önlemler doğrultusunda detaylı bir şekilde ele alınmalıdır. Projenin inşaat sürecinde öne çıkan çevresel etkiler, özellikle gürültü kirliliği açısından önem taşımaktadır. İnşaatta kullanılacak ağır ekipmanlar ve yapı malzemeleri, çevredeki ve yakındaki konutlardaki bireyleri etkileyebilecek düzeyde gürültü oluşturabilir. Trafik ve ulaşım etkileri, inşaat malzemelerinin taşınmasıyla artan trafik nedeniyle çevre yol ve ulaşım altyapısını etkileyebilir, bu da yerel topluluklara olumsuz bir etki yapabilir. Bu etkilerin minimize edilmesi için Toplum Sağlığı ve Yönetim Planı'nın titizlikle uygulanması gerekmektedir. Ayrıca, inşaat sürecinde oluşacak hafriyat atıklarının düzenli ve etkili bir şekilde yönetilmesi ve geri dönüştürülmesi, çevresel sürdürülebilirlik açısından kritik bir öneme sahiptir.

Projenin işletme aşamasında ise mevcut faaliyetlerden kaynaklanacak gürültü ve hava kalitesi sorunlarına dikkat edilmelidir. Yakıt transferi ve depolama süreçlerinde oluşan emisyonlar, hava

kalitesini etkileyebilir. Bu bağlamda, filtreleme sistemleri ve emisyon kontrol mekanizmalarının etkin bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Su kirliliği, yakıt depolama tanklarından kaynaklanan sızıntılar veya operasyonel atıkların yeraltı sularına karışması durumunda ortaya çıkabilir; bu sebeple etkili bir Atık Su Yönetimi uygulanmalıdır. İşletme aşamasında oluşabilecek belirli atıkların düzenli ve etkili bir şekilde yönetilmesi için ise Atık Yönetim Planı'nın hayata geçirilmesi gerekmektedir. Proje kapsamındaki inşaat veya faaliyetlerin çevresel dengeye zarar vermemesi adına Biyoçeşitlilik Yönetim Planı'nın detaylı bir şekilde uygulanması önem arz etmektedir.

Yakıt depolama tesisinin işletilmesi sırasında ortaya çıkabilecek yangın riski, çevresel etkilerin yanı sıra güvenlik endişelerine de yol açabilir. Bu olası yangın ve güvenlik risklerini en aza indirebilmek adına hazırlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı ve Acil Durum Eylem Planı'nın sürekli bir şekilde uygulanması büyük bir önem taşır.

Tesisin faaliyetleri, yerel topluluklarla ilişkileri ve genel ekonomik durumu etkileyebilir. Aynı zamanda, projenin istihdam yaratma potansiyeli ve yerel iş gücünün istihdamı, sosyal etkileri şekillendirebilir. Çevresel ve sosyal sorumluluk projeleri, işletme sürecinde topluluklarla etkileşimde bulunma ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşma fırsatları sunar.

Bu etkilerin etkili bir şekilde değerlendirilmesi, projenin sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi ve yerel yönetmeliklere uyum sağlanması açısından kritik bir rol oynamaktadır. İlgili paydaşlarla yakın iş birliği yaparak çevresel ve sosyal etki değerlendirmelerinin detaylı bir şekilde yapılması, olası risklerin azaltılması ve projenin topluma pozitif katkılar sağlaması için stratejilerin geliştirilmesi, projenin başarısı için zorunlu bir adımdır.

**KOMESLİ ARGE ÇEVRE
TEKNOLOJİLERİ MÜHENDİSLİK
BİL. ve MED. A.Ş.**

Ankara Adres

Söğütözü Mah. Söğütözü Cad.
No:2
Koç Kuleleri A Blok Daire:13
Çankaya/Ankara/Türkiye

Tel: +90 (312) 911 94 57

Fax: +90 (850) 522 34 03

Erzurum Adres

Atatürk Üniversitesi
Ata Teknokent B Blok No:115
Yakutiye/Erzurum/Türkiye

Tel: +90 (442) 282 20 03

Fax: +90 (442) 282 20 03

E-Posta: info@komesli.com.tr